

(או עוני) 17b → (אמר רבא) 11.3.3; 16a

1. וישלח משה לקרא לדתן ולאבירם בני אֵלִיָּאב ויאמרו לא נעלה...ויחר למשה מאד ויאמר אֵל ה' אל תפן אֵל מנחתם לא חמור אֶחָד מהם נִשְׁאַתִּי וְלֹא הִרְעֵתִי אֶת אֶחָד מהם: ויאמר מֹשֶׁה אֵל קָרַח אֶתָּה וְכָל עֲדֹתָי הֵיוּ לִפְנֵי ה' אֶתָּה וְהֵם וְאֶהְרֹן מִחֹר: במדבר טז: טו-טז
2. קָרָא שֶׁם פָּרְעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם שְׁאוֹן הַעֲבִיר הַמוֹעֵד: ידמיהו מו, יז
3. וְכָל אֲשֶׁר לֹא יָבֹא לְשִׁלְשֵׁת הַיָּמִים פְּעֻצַת הַשָּׂרִיס וְהַזְקָנִים: שופטים ה, כ
4. מִן שְׂמֵימַי נִלְחַמוּ הַכּוֹכָבִים מִמְּסֻלוֹתָם נִלְחַמוּ עִם סִיכְרָא: שופטים ה, כ
5. וְכָל אֲשֶׁר לֹא יָבֹא לְשִׁלְשֵׁת הַיָּמִים פְּעֻצַת הַשָּׂרִיס וְהַזְקָנִים: שופטים ה, כ
6. וְאֵרִיב עֵמֶם וְאֶקְלַלְמָם וְאֶפְהֵם מֵהֶם אֲנָשִׁים וְאִמְרָטָם וְאֲשִׁיפֵם: באלהים אם תתנו בְּנֹתֵיכֶם לְבָנֵיהֶם וְאִם תִּשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לְבָנֵיכֶם וְלָכֶם: נחמיה יג, כה
7. וְכָל דִּי לֹא לְהוֹא עֵבֶד דְּתָא דִּי אֱלֹהֵךְ וְדָתָא דִּי מִלְכָּא אֶסְפְּרָנָא דִּינָה לְהוֹא מִתְעַבְד מִנָּה הֵן לְמוֹת הֵן לְשִׁרְשֵׁי הֵן לְעִנְשֵׁי נְכֻסֵי וְלְאַסְוִרֵין: עזרא ז, כו
8. ויאמר ה' אל משה ואבִיךָ יִרְק וְיִרְק בְּפִנְיָה הֵלֵא תִכְלֵם שְׂבַעַת יָמִים תִּסְגֵּר שְׂבַעַת יָמִים מִחוּץ לְמַחֲנֶה וְאַחַר תֵּאֲסֹף: במדבר יב, יד
9. מה יפו פְּעַמְיָךְ בְּנִעְלָמִים בַּת נְדִיב חֲמוּקֵי יִרְכִיבָךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מְעֻשָׂה יְדֵי אִמּוֹ: שיר השירים ז, ב
10. בְּרַצוֹת ה' דְּרַכֵּי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלַם אֹתוֹ: משלי טז, ז
11. חֲקֻמוֹת בְּחוּץ תְּרוּנָה בְּרַחְבוֹת תִּתֵּן קוֹלָה: משלי א, כ
12. קָרְבוּ אֵלַי שְׁמַעוּ זֹאת לֹא מֵרֹאשׁ בְּסֵתֶר דְּבָרַתִּי מַעַת הַיּוֹתָה שֶׁם אֲנִי וְעַתָּה אֲדַנִּי ה' שְׁלַחְנִי וְרוּחוֹ: ישעיהו מח, טז
13. וְאֵלֶּה דְבָרֵי דָוִד הָאֲחֻרָנִים וְגַם דָּוִד בֶּן יִשִׁי וְגַאֲם הַגִּבּוֹר הַקָּטָן עַל מִשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְיַנְעִים זְמֹרוֹת יִשְׂרָאֵל: שמואל ב, כג, א
14. אָמַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לִי דָבָר צוֹר יִשְׂרָאֵל מוֹשֵׁל בְּאֶדְם צִדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים: שמואל ב, כג, ג
15. וְיַדְבֵּר דָּוִד לֵה' אֶת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הַצִּיל ה' אֶתוֹ מִכַּף כָּל אוֹיְבָיו וּמִכַּף שְׂאוּל: שמואל ב, כב, א
16. שְׁגִיּוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר שָׁר לֵה' עַל דְּבָרֵי כוֹשׁ בֶּן מִינִי: תהלים ז, א
17. וְתַדְבֵּר מְרִים וְאֶהְרֹן בְּמֹשֶׁה עַל אֲדוֹת הָאִשָּׁה הַכַּשִׁית אֲשֶׁר לָקַח כִּי אִשָּׁה כַּשִׁית לָקַח: במדבר יב, א
18. וְיִשְׁמַע עֲבֵד מֶלֶךְ הַכּוֹשִׁי אִישׁ סָרִיס וְהוּא גְבִית הַמֶּלֶךְ כִּי נִתְּנוּ אֶת יְרֻמֵּיהוּ אֵל הַבּוֹר וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן: ידמיהו לח, ז
19. הֲלוֹא כִּבְנֵי כַּשִׁיִּים אֲתֵם לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל גַּאֲם ה' הֲלוֹא אֶת יִשְׂרָאֵל הֶעֱלִיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְלִשְׁתִּים מִכַּפְתּוֹר וְאַרְם מִקִּיר: עמוס ט, ז
20. אֵלֶּה שְׁמוֹת הַגְּבֻרִים אֲשֶׁר לָדוּד יִשָּׁב בְּשַׁבַּת תַּחְכְּמֵי רֹאשׁ הַשְּׁלִשִׁי הוּא עֲדִינוּ הַעֲצָנִי עַל שְׁמֹנֶה מֵאוֹת חָלַל בְּפַעַם אַחַת: שמואל ב, כג, ח
21. אֵיכָּה יִרְדֹּף אֶחָד אֶלְפֵי וְשִׁנִּים יִנְסוּ רִבְבָה אִם לֹא כִּי צוּרָם מְכָרָם וְה' הַסְּגִירָם: דברים לב, ל
22. אֲשֶׁר עָשָׂה דָוִד אֶת הַיִּשָּׁר בְּעֵינֵי ה' וְלֹא סָר מִכָּל אֲשֶׁר צִוָּהוּ כָּל יְמֵי חַיָּיו וְכָּךְ בְּדָבָר אוֹרֵיָה הַחֲתִי: מלכים א טו, ה
23. אִין חֲכֵמָה וְאִין תְּבוּנָה וְאִין עֲצָה לְגַגְד ה': משלי כא, ל
24. כִּי שְׁפַתִּי כִּהְיוֹ יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ כִּי מִלֶּאךְ ה' צְבָאוֹת הוּא: מלאכי ב, ז
25. לֹא תִקְלַל חֹרֵשׁ וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשָׁל וְיִרְאֵת מֵאֱלֹהֵיךְ אֲנִי ה': ויקרא יט, יד
26. הִכָּה הַכִּיתִּי אֶת אֲדָוָם וְנִשְׂאָד לְגַבְדֵי הַכְּבֵד וְשָׁב בְּבִיתְךָ וְלָמָּה תִתְגַּרְרֶה וְנִפְלַתָּה אֶתָּה וְיִהְיֶה עִמָּךְ: מלכים ב, יד, י
27. וְכַשְׁלֵת הַיּוֹם וְכַשֵּׁל גַּם נְבִיא עִמָּךְ לִילָה וְדַמִּיתִי אִמָּךְ: הושע ד, ה
28. וְהִיתָה הַעִיר חָרָם הִיא וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ לֵה' רַק רַחֵב הַזּוֹנָה תַחֲיָה הִיא וְכָל אֲשֶׁר אֶתָּה בְּבֵית כִּי חֲבַבְתָּהּ אֶת הַמְּלָאכִים אֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ: יהושע ו, יז
29. ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאֵתִי ה' פִּעֲלֶךָ בְּקִרְבִּי שְׁנִים חַיִּיהוּ בְּקִרְבִּי שְׁנִים תוֹדִיעַ בְּלִוְנוֹ רַחֵם תִּזְכּוֹר: חבקוק ג, ב

- I. Process of לדין הזמנה
 - a. Summons: via agent to appear before great person (v1)
 - b. Identification: of who is summoned
 - c. Setting a time: for the case
 - d. If he doesn't appear – another time is set (v2)
 - i. If he curses the agent of the ד"ר, the agent reports it (doesn't constitute הרע לשון)
- II. Potential punishments administered for contempt of court
 - a. חרם/נדוי: from v3 (חרם is more severe); includes explication of violation and name of המגדה (v3)
 - b. Confiscation: of property (v5)
 - c. Public: castigation and administration of associated oaths (where appropriate) (vv. 6-7)
- III. Process of נדוי
 - a. If: for disgracing ת"ח – one warning beforehand
 - b. But if: in order to exact payment as judgment – 3 warnings (בה"ב)
 - c. Minimal time: נדוי: 30/7 days (בבל/א"י); נזיפה: 7/1 days (נזיפת נשיא) – 30 days
 - d. Release: if for disgracing ת"ח – after 30 days: by that scholar (אביי) OR any 3 ת"ח
 - i. But if: for refusal to comply with order of payment – immediately upon payment
 - e. Scope (if for דשמיא, it affects all per v23): if מנודה to the master, all תלמידים must comply
 - i. But not: inverse – מנודה לתלמיד אינו מנודה לרב
 - ii. If: מנודה to his own city, he is מנודה to all other cities (but not inverse)
 - iii. מנודה לנשיא: is מנודה to everyone else (but not inverse)
- IV. Anecdotes and אגדות
 - a. Dispute: about teaching publicly, following vv. 9-12 (resultant נזיפה for חייא ר' who didn't comply)
 - i. Related: anecdotes about נזיפה; discussion about שירי דוד at end of ספר שמואל (vv.13-15)
 - ii. רב יהודה and דוד's battles (vv. 20-22); student with bad reputation and יהודה
 1. Tangential stories: (vv. 24-27) – נידוי of an אב"ד or other ת"ח (תקנת אושא)
 - iii. Etymological דרשות on words וחרם שמתא (vv. 28-29)